

DEN SMALLE BOG

Digitalt kulturtidsskrift. Redigeret af Jakob Brønnum. 7. årgang. ISSN: 2446-0079

Læs Den smalle bog fast

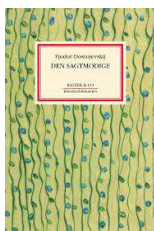
Den smalle bogs skribenter

Kontakt og kolofon

Arkiv

Selv mordets følger

Fjodor Dostojevskij: "Den sagtmødige", oversat af Ole Husted Jensen. Batzer & Co 2022. 87 sider. Af Egil Hvid-Olsen Det er klart, at fol...

Find rundt i Den smalle bog

Den smalle bog er et tidsskrift for boganmeldelser og andre kultur anmeldelser, samt (1 løbet af begyndelsen af 2022) fotokunst og grafik. Tidsskriftet bringer desuden skønlitterære og essayistiske originaltekster. Midt på siden står det seneste indlæg. Øverst i højrespalten og overst i venstrespalten står de foregående indlæg. Længere nede i højrespalten kan man læse tidsskriftet kronologisk og man kan klikke sig ind på tidsskriftets forskellige stofgrupper.

Den store litteratur i Den smalle bog

- Dostojevskij 200 år - et tema i Den smalle bog
- Steinbeck: Egil Hvid-Olsen introducerer ni af romanerne

Modgift til moralsk monokultur

Links til digitale tidsskrifter mm.

- The Lit Hub - The Best Of The Literary Internet
- The Public Domain Review

tirsdag den 17. maj 2022

At anmelde et menneske

"Med sin behagelige fynske snakkesalighed er Albert også lidt af en Sokrates på Nørrebro - I ved, ham der gik rundt i Athens gader og gik folk på klingen med sine evindelige spørgsmål"

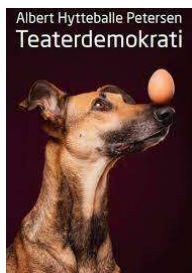
Albert Hytteballe Petersen
Teaterdemokrati
Det poetiske bureaus forlag

Af Søren Kristoffersen

Kommer du på Nørrebro, bor der eller bare tager turen ud ad Nørrebrogade, har du muligvis set den apparition, jeg nu vil fortælle om:

Et farverigt tørklæde flager i vinden, det er bundet løst om en hals, hvorpå et godt hoved sidder. Markante træk former et maskulint ansigt, og på det grå hår kan man forstå, vi ikke har med en helt ung fyr at gøre. Trods alderen er han dog rank og høj, en flot mand sådan objektivt set.

Måske har du set ham stå og tale med folk på gaden eller promenerer i området omkring sin lejlighed tæt ved Stefanskirken? Måske har du set ham i en kaffesalon eller på én af sine løbeture rundt på Assistentens? Måske har du hørt ham læse op på Tranquebar, eller du følger måske bare hans mange humanistiske opslag på Facebook?

Manden, jeg taler om, er Albert Hytteballe Petersen. Han er forfatter, ja, men også meget andet end det. På flappen til sin nye bog får vi lidt mere at vide om dette kludetæppe af et arbejdsliv: "Albert Hytteballe Petersen er ikke en tidstypisk debattør. Han er et blandsprodukt uden akademiske titler. Tidligere landmand, murerarbejdsmand, værftsarbejder, foredragsholder, globetrotter, poet, romanforfatter, forretningsmand, filminstruktør m.m."

Med sin behagelige fynske snakkesalighed er Albert også lidt af en Sokrates på Nørrebro - I ved, ham der gik rundt i Athens gader og gik folk på klingen med sine evindelige spørgsmål - for ligesom Sokrates (i øvrigt én af Alberts helte) er han ikke tilfreds med lidt hyggeludder for en sladder, nej, taler du med Albert, går det altid dybere end som så. Der er intet emne, der er for stort, ingen sten for lille at vende for at komme frem til noget virkelighedsnært, for det virkelighedsnære det er netop Alberts ekspertise.

Nu er Nørrebro jo ikke miskendt for sine skæve eksistenser, det har været et tilflugtssted for outsiders siden bydelen blev opført; fra de jyske landarbejdere, som arbejdede i fabriksindustrien, til indvandrerne senere hen, for ikke at nævne b/z'ere, hjemløse og halvske digtere. Nørrebro påvirker sine mennesker, og menneskene påvirker Nørrebro, et udtryk for reciprocitet, et fællesskab på brosten.

Men Albert er på en måde Nørrebro inkarneret. Han er ikke helt outsider og ikke helt inde i varmen. Han har danset sin dans af egensindig humanisme om "det gode selskabs" varme grød i årtier med succes og det modsatte. Det er ikke nemt at være fritænker, man kommer ofte på tværs, og når andre omkring én kommer med ved bordet, ja, så kan man pent stå udenfor og glane, varme sig ved sig selv, kigge ind og tænke sit. Albert er dog ikke en person, der har let til bitterhed, faktisk er han større end de fleste i sin tilgang til virkeligheden. Han synger sig selv som en anden Walt Whitman og lader resten være resten, være op til hver især.

Albert er på en måde Nørrebro inkarneret. Han er ikke helt outsider og ikke helt inde i varmen. Han har danset sin dans af egensindig humanisme om "det gode selskabs" varme grød i årtier med succes og det modsatte. Det er ikke nemt at være fritænker, man kommer ofte på tværs, og når andre omkring én kommer med ved bordet, ja, så kan man pent stå udenfor og glane, varme sig ved sig selv, kigge ind og tænke sit. Albert er dog ikke en person, der har let til bitterhed, faktisk er han større end de fleste i sin tilgang til virkeligheden. Han synger sig selv som en anden Walt Whitman og lader resten være resten, være op til hver især.

Forfatteren Albert

Albert har udgivet hele 15 bøger til dato. Fra romandebuten i 1982 (Aldrig forgæves) til den seneste udgivelse, debattbogen Teaterdemokrati fra 2021. Først og fremmest er han dog poet, og igen kan vi kigge mod Nørrebro for inspiration, Alberts hovedværk, vil jeg nemlig mene, er digtsamlingen Brev til menneskesønnen fra 2015. Bogen er et langdigt i tre dele, hvoraf sidste del så passende hedder "Menneskesønnen på Nørrebrogade". Den beskriver fodslen af en "kakaofarvet dreng" på Nørrebro ved navn Mohammed, ikke en jomfrufødsel godt nok, men alligevel ikke til at tage fejl af, ikke mindst fordi Mohammeds forældre hedder Josef og Marcia, broderen Jakob og Mohammed i sig selv er lidt af et mirakel.

Albert er en Jesus-freak. Ikke på den amerikanske måde, heldigvis, men ikke desto mindre er der en fascination af Jesus. Det gode og det onde står stærkt i hans bevidsthed. Ikke kun i Brev til menneskesønnen, ikke kun i forfatterskabet som sådan, men i hele hans væsen springer det tydeligt frem, at Albert har en svaghed for kærlighedsprofeter, for outsiders, dissidenter og mennesker på bunden. Alt bliver nivelleret i Alberts univers, tingene vendt på hovedet og de sidste stillet først. Det er en humanistisk filosofi, den tager Jesus som gidsel - ikke af ond vilje overhovedet, tværtimod, for det er den menneskevende Jesus, Albert forguder. Den ydmyge gud, de ærlige menneskes gud. Jesus fra Thomas Evangeliet for at sige det mere koncist.

Albert skrev om den spanske borgerkrig i sin debutbog Aldrig forgæves, og siden har hans bøger været præget af idealisme. Det er dog ikke

GALLERI DEN SMALLE BOG

Dagbog fra Calcutta - Fotos af Saheli Das. Udstillingen (klik på billedet) vises i juni og juli

Slå op i Den smalle bog

DE SMALLE BØGER - Klik og se mere

- ▼ 2022 (32)
 - ▶ juni (1)
 - ▼ maj (6)
 - Man vil gerne hurtigt videre
 - Mozart, Mendelssohn, Sibelius: Nye veje ind i musi...
 - Forelskelsens væsen
 - At anmelde et menneske
 - Selv mordets følger
 - Modgift til moralsk monokultur
 - ▶ april (5)
 - ▶ marts (7)
 - ▶ februar (8)
 - ▶ januar (5)

▶ 2021 (66)

▶ 2020 (57)

▶ 2019 (49)

▶ 2018 (43)

▶ 2017 (36)

▶ 2016 (34)

Den smalle bogs stofgrupper. "Lyrik", "Prosa" og "Essay" er originaltekster

- aforismer (1)
- antologi (3)
- boganmeldelse (144)
- dagbøger (1)
- digtsamling (35)
- En litterær refleksion (8)
- essay (12)
- eventyr (6)
- fabler (5)
- faglitteratur (20)
- Galleri Den smalle bog (2)
- klassikerlæsning (27)
- Klassisk musik anmeldelse (3)
- kortroman (14)
- kunstbog (17)
- lyrik (5)
- noveller (18)
- prosa (22)
- prosadigt (2)
- roman (50)

Sidevisninger i alt

159,864

påtaget idealisme eller medmenneskelighed, Albert giver sig af med. Jeg kan dårligt komme i tanker om en anden nulevende dansk forfatter, der på samme måde omsætter sig selv til digtning, tager sin skæbne på sig og med over i litteraturen. Hans digte er virkelighedsnære, de kredser om det store, livets store spørgsmål, samfund og eksistens. Men han gør det på en måde, hvor alle kan være med, for Albert taler til det enkelte menneskes håb.

Debattøren Albert

Individualisme og socialisme har aldrig været venner, der er en indbygget modsætning mellem de to koncepter. Den kollektivistiske tanke tåler sjældent dissidenter, mens liberalismen som ideal har det svært med fællesskabet. I sidste ende er de dog teoretiske størrelser og af denne grund nødvendigvis i opposition til livets strømninger. Noget Albert Hytteballe Petersen bestemte ikke er.

Alberts nye bog er debattøren Teaterdemokrati (udgivet december 2021). Det er en bog, som ikke er bange for sig selv. Den taler stort om store emner, men ikke med store ord. Albert er ordblind, hvilket han aldrig lægger skjul på, og har ikke meget til overs for umødvendig intellektualisering. Bogen er noget så gammeldags som en heart to heart, et opråb til alverden, et ønske om at skrive til de "skriftløse" masser. Det er en politisk tekst helt uden politik. Eller den slags politik, der kun har øje for spaltning, som vil dele alting op i umenneskelige broker. Selvom Albert bekender sig til venstrefløjens idealer og på flere måder tidligere har været aktiv i politik, er det ikke længere partipolitikken, som er afgørende for hans virke, tværtimod! (jf. kapitlet: "Demokrati er ikke partier", s. 80). Og det er noget af det forfriskende ved Teaterdemokrati - det er en bog, der går på tværs af almindelige politiske skel, uden bluser skærer den ind til demokratiets inderste ben og forsøger at formulere det, som ikke kan formuleres:

"Derfor handler denne lille bog ikke så meget om hvad demokrati er, men om hvad det ikke er. Den er en lille instruktionsbog i de farer, vi skal undgå, de manipulerende løgne vi skal gennemskue, når vi kæmper for vores fællesskaber, et samfund hvor vi borgere ikke bare inddrages, men igen er den styrende kraft." (s. 25).

Debatbogen består af 40 små kapitler, de forsøger at forklare, hvad demokratiet IKKE er. Der er et forord, et efterord og to mindre bilag. Hvert kapitel bliver indledt af et citat, der på forskellig vis illustrerer Alberts pointer med udgivelsen. Citaterne er hentet fra personer, Albert sætter højt, og viser mangfoldigheden af inspirationskilder til bogen. Der er citater fra så forskellige folk som Hal Koch, Christopher Lasch, Slavoj Žižek, Ole Grünbaum, Noam Chomsky, Mahatma Gandhi, Mette Gjerskov, Yanis Varoufakis, Buddha, Edward Snowden, Susan Sontag, George Orwell og ja - Jesus.

Ligesom bogen kredser citaterne om det, der for Albert er vigtigt, nemlig at borgerne begynder at tage deres demokratiske ansvar på sig igen. Det er ikke nok at afgive sin stemme hvert fjerde år for derefter at læne sig tilbage og føle, man har gjort sin demokratiske pligt. Nej, siger Albert, pligten stopper ikke med stemmeafgivelsen, hér begynder den først for alvor på det dybere plan. Først når det enkelte menneske ser sig selv som politiker i sit eget liv, er der tale om et demokratisk forhold til magt og representation. Albert er ikke som sådan modstander af det parlamentariske system, ej heller går han ind for direkte demokrati, men i hans optik er centraliseringen gået for langt, der er stor afstand i dag mellem politikerne og folket, de skal forestille at repræsentere. Centralisering, teknokrati, spin og manipulation er ingredienser til en cocktail, der ender med at eksplodere. Vi må tilbage til en mere organisk form for demokratisk kultur, hvor de nederste kommer først og de øverste retter ind.

"Demokrati er for vigtigt til at overlade til politikerne." (s. 270).

Teaterdemokrati kan siges at være en naturlig forlængelse af Alberts virke på Facebook, ja, en form for SoMe-aktivist ville det ikke være for meget at kalde ham. Det er langt fra søde kattebilleder eller selfies, han poster, derimod har hans opslag altid en social og samfundsmæssig slagside, og jeg vil vælge at se den nye bog som en naturlig forlængelse af dette.

Men hvorfor har jeg valgt at anmelde det hele menneske og ikke blot den nye bog, sådan som man normalt ville gøre? Fordi Albert Hytteballe Petersen er en underkendt forfatter og fortjener en omtale, der går ud over det typiske, men allermest fordi det i dette særlige tilfælde er umuligt at tage forfatteren og debattøren ud af mennesket - det er to sider af samme mønt, ikke lige til at adskille. Taler du en dag med Albert, vil du sikkert forstå, hvad jeg mener. Nørrebro's Sokrates forægtter ikke sin skæbne.

Indsendt af Jakob Brønnum

2 kommentarer:

 Simon 18. maj 2022 kl. 08.20

Kender Albert i det virkelige liv og kan genkende meget af hans overordnede livsfilosofi og personlighed fra denne anmeldelse. Har stadig ikke læst "Teaterdemokrati", men jeg har en håndfuld bøger af ham liggende derhjemme inklusiv flere titler som jeg ikke har læst endnu. Den her anmeldelse har inspireret mig til snart at give dem et kig.

Svar

 gæst 19. maj 2022 kl. 00.53

Virkelig vel tænkt og -formuleret anmeldelse!

Svar

 [Skriv en kommentar](#)